

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisori nefranate nu se
primesc.
Manuscrisuri nu se retrimit.
Inserate
se primesc la Administrațiunea
în Brașov și la următoarele
oficiuri de anunțuri:
In Mező-Is. M. Dukas Nadj,
Nuz. Augerfeld & Emorio Les-
nez, Heinrich Schalek, A. Op-
pelik Nachf., Anton Oppelik.
In Budapesta la A. V. Gölber-
ger, Ekstein Bernat, Janu Le-
opold (VII Erzsébet-körut).
Prețul inserțiilor: o serie
gazdărie pe o coloană 10 bani
pentru o publicație. Publicări
mai dese după tarife și învo-
ială. — REGĂLME pe pagina
1-a o serie 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXX.

„GAZETA” iese în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminecă 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 fr. pe an.
Se primumeră la toate ofi-
cile poștale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov:
Administrațiunea, Piața mare
târgului Inului, Nr. 30. etajin
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu d-nul acasă: Pe un an 24
cor., pe șase luni 12 cor., pe
trei luni 6 cor. — Un abon-
ament 10 bani. — Atât abona-
mentele, cât și inserțiile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 41.

Brașov, Joi 22 Februarie 7 Martie

1907.

Șovăirile nenorocite trebuie să înceteze.

A trecut un pătrar de secol de când s'a inaugurat acea poli-
tică de maghiarizare forțată, despre
care dicea Mocsary la 1879 că nu știe
pană unde are să meargă. Primul
atentat în contra școalelor noastre, a
autonomiei lor și a libertății învățămân-
tului, garantat până la un punct
oare-care de legea școlară și de le-
gea naționalităților din 1868, l'a să-
vârșit Tisza Kalman prin introduce-
rea forțată a studiului limbei ma-
ghiare în școalele noastre populare.
Episcopii noștri au fost atunci cei
dintâi cari și-au ridicat glasul în con-
tra proiectului de lege ce l'a fost pre-
gătit guvernul tiszaișt în scopul ară-
tat. Ei au remonștrat la treptele tro-
nului și-au protestat și în camera
magnaților contra lui.

Atunci argumentul de căpetenie
ce l'au adus înainte arhieriei noștri
a fost că atât din punctul de vedere
legal cât și din acela al postulatelor
pedagogice nu este admisibil de a-se
introduce în școalele noastre elemen-
tare studiul unei limbi cu totul stre-
ine de limba maternă a copiilor. Me-
tropolii noștri au accentuat în re-
prezentății și în vorbirile lor că prin
măsura intenționată este amenințată
chiar și existența bisericii române
care se razimă în limba poporului.
Era dar respinsă și combătută ca
pernicioasă pentru popor și biserică
introducerea în ori-ce chip a studiu-
lui limbei maghiare în școalele no-
stre elementare. Erau toți în clar că
ni-se face o nedreptate mare și stri-
gătoare la ceriu prin noul postulat
șovinistic al guvernului tiszaișt, care
era deja de patru ani la cărmă.

Proiectul atât de amenințător din
iarna anului 1879 a devenit foarte
curând lege, căreia am trebuit să ne

supunem cu toții, dar niciodată n'am in-
cetă de-a privi dispozițiunile ei ca
asupritoare pentru libertatea învățămân-
tului nostru și ca prejudicioase
desvoltării noastre naționale. Era clar
că stând odată pe baza principiului,
care își are razământul său chiar și în
legile dela 1868, că fiecare popor poate
trăi în această țară cu limba lui, nu
puteam să adoptăm acum principiul
cu totul contrar, după care toți cetă-
țenii statului trebuie să învețe și să
știe ungurește.

Prin urmare legea dela 1879 a
fost considerată întotdeauna ca o lege
a căreia scop final e maghiarizarea,
cum este scopul tuturor legilor ce
au fost aduse după ea în aceeași
direcțiune și cari toate din cauza
aceasta se numesc „legi de maghia-
rizare.”

În lupta ce-am purtat-o și-o pur-
tăm în apărarea limbei și a culturii
noastre nu ne-a fost permis dar nici
un moment de-a ne pune pe terenul
adversarilor și a admite că învățarea
limbei maghiare ar fi neapărat de lipsă
pentru toți cetățenii statului. Nu mai
vorbim de pozițiunea de drept a po-
porului nostru, pe care o determină
programul nostru național, dar, nici
chiar stând numai pe baza legii de
naționalități, nu ne-ar fi permis să
admitem nici măcar în principiu ne-
cesitatea predării limbei maghiare, și
încă „în măsură mai mare”, în toate
școalele noastre, căci îndată ce am
face aceasta ne-am da legați aprobând
tot ce s'a pus la cale, cu călcarea le-
gilor dela 1868, de guvernele ungu-
rești în contra desvoltării noastre na-
ționale.

Cu atât mai surprinzătoare apar
în asemeni împrejurări declarațiunile fă-
cute zilele acestea de cătră foile din
Blaj și Sibiu în ce privește predarea
limbei maghiare, declarații despre cari
am făcut amintire în numărul trecut

al foaiei noastre, și cari sunt cu atât
mai bătătoare la ochi, cu cât se fac
din incidentul noilor măsuri ce le
proiectează ministrul Apponyi în con-
tra școalelor noastre și cari, nu ne
îndoim, au produs atâta îngrijire în
cercurile conducătoare ale metropo-
liilor noastre, ne mai vorbind de
adâncă amărăciune ce a cuprins pe
toți Românii din cauza lor.

Nu înseamnă oare a ne tăia
creanga de sub picioare dacă afirmăm
că „nu suntem contrari principiari ai
predării limbei maghiare în toate
școalele noastre populare dela orașe
și dela sate” ori că „n'avem nimic
împotriva predării limbei maghiare în
măsură mai mare”? Dacă ar fi așa
atunci pentru ce au fost toate pro-
testările bisericelor noastre în contra
încălțării autonomiei lor și a restrin-
gerii libertății învățământului nostru
la 1879, 1883, 1891, etc? A dice: pri-
mim să învățăm cu toții ungurește
și a obiecționa apoi că totuși nu e
bine să se impună învățarea acestei
limbi în măsură prea mare, e din
punct de vedere politic ceva absurd
și ridicul. Tu întinzi degetul, iar con-
trarul îți ia toată mâna. În cazul de
față însă nici aceea nu se poate su-
șținea, că ai întinde numai degetul,
când odată admiți și numai în prin-
cipiu procederea contrarului.

E foarte dureroasă impresiunea
ce trebuie s'o facă asupra omului gân-
ditor o astfel de atitudine. Noi cu
toate astea am vrea s'o atribuim nu-
mai slăbiciunii datorite obiceiului de
a ne arăta servili pentru a nu-ne atrage
prea mult mânia puternicilor zilei. În
tot cazul repetăm că e dureros a ve-
dea cum unele foi în măsură de a fi
bine informate despre cele ce se pe-
trec în sferele înalte bisericesti, nu
se sfiesc de a purta un astfel de lim-
bagiu.

Ce vor folosi toate memorandele

dacă, părăsind ori ce bază principiară
în lupta noastră, ne vom espune a
perde ori ce razim și a atârna numai
dela grația și bunul plac al adversa-
rilor limbei și ai naționalității noastre;
lăsând în grija lor de a stabili până
la ce măsură să ne maghiarizeze?

Creдем că ne vor da dreptate și
confrății noștri dela foile amintite, că
pe aceasta cale nu se poate duce
lupta națională la nici un bun sfâr-
șit și că, dacă nu vor înceta în cu-
rând șovăirile acestea nenorocite,
cari ne încurcă și ne paralizază toate
forțele, nu vom putea spera la nici o
mântuire.

Conzistoriul bisericii evang. săsești
va lua poziție — zice Sieb. d. Tagbl. —
în contra proiectului de lege școlară pre-
zentat camerei de contele Apponyi. Va
adresa adecă o remonștrățune ministrului
în care conzistoriul bisericii ev. săsești va
protesta în contra acelor dispozițiuni ale
proiectului de lege amintit, prin cari se
vătămă autonomia bisericii. Va protesta
în deosebi contra intenționatei restricțiuni
a autonomiei, care învoalvă totodată o
restricțiune a dreptului limbei nemaghiare
în școalele confesionale.

Ministrul Kossuth despre pact. În con-
ștățuirea de Luni a partidului independen-
tist ministrul Kossuth a făcut următoarea de-
clarațiune cu privire la tratările ce se ur-
mează în vederea încheierii unui pact eco-
nomic și comercial între Austria și Un-
garia: În calitate de membru al guvernului,
care iau direct parte la tratările ce se
urmează, deocamdată nu pot să fac de-
clarațiuni meritorice în privința pactului.
Membrii partidului să fie însă convingși; că
atât eu cât și ceilalți membri ai guvernului
facem totul, ca să apărăm și asigurăm
în toate direcțiunile interesele economice
și comerciale ale țării.

Dieta boemă și pactul austro-ungar.
În ședința de Luni a dietei boeme șefii
tuturor partidelor dietale au convenit în-
tre sine de a inaugura în dietă o acțiune
comună în afacerea pactului austro-ungar.

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

Fata morgana.

Schiță de Guy de Teramont.

Mergeau din ce în ce tot mai de-
parte. Dar oare unde? Numai Dumnezeu
singur putea să știe, căci înainte cu câte-
va zile acul magnetic se sparse subit și
nu mai arăta drumul. Peste nemărginitul
deșert african de nisip trecea trupa, prin
ținuturi de nisip arzător și alb, unde chiar
temperatura varia între 60 și 70 de grade.

Îci colo se găsea ca singură urmă de
vegetațiune, câte un arbore sărăcăcios și
ghimpos, pe care natura într'un capritiu
inca'culabi l'a uitat în arșița soarelui. Și
trunchiul uscat arunca o slabă umbră asu-
pra osemintelor unei caravane, amestecate
cu nisip.

Trupa înainta mereu și fle-care di-
stantță parcursă însemna un pas mai aproape
de moarte. Era grozavă nesiguranța, cu
care oamenii aceștia își îndreptau pașii,
căci ținutul își schimbă caracterul în urma
dunelor de nisip. Nicăiri nu era apă pen-
tru această sete îngrijitoare, care usca
gâtulejul și ardea intestinele.

Numai în câteva oaze mici se găsea
o apă neagră, sărată cu miros urât, în care
puteau fel de fel de plante și cu care

nici chiar animalele nu voiau să-și potol-
lească setea.

Trupa mergea înainte în credința la
opera terminată, și în fiecare pept trăia
un curent aprins, care ținea în trezie toate
speranțele, toată ambițiunea și toată ener-
gia p-ntru admirabila vitejie și acest nume
era lacul Tschad.

Pentru ajungerea misteriosului lac
Tschad această trupă mică s'a pus în marș
lăsând la spatele ei ținuturile locuite ale
continentului negru.

Acest lac era numai în parte cuno-
scut, deși mulți exploratori îndrăzneți se
încercară să-l ia în posesiune.

Această țintă trebuia să fie ajunsă cu
toate dificultățile, ce erau în cale și la
țărniile lacului trebuia din nou să lălfăie
drapelul Franței.

Opera unui Montel și a unui Gentil,
cari au stabilit cursul Bornonsului și țărniile
înfricoșatului lac Rabbah, trebuia termi-
nată și răsunat Crampel, care fusese uc-
s de insurgenți.

Trupa mergea mereu înainte lăsând
cadavre în urma ei. Unii cădeau de mâna
dușmanilor, cari stăteau la pândă, alții erau
deceși de boale. Boala de ficat și febra
tifoidă trânteau la pământ și pe cei mai
sănătoși și mai tari dintre ei.

În această țară tristă, care era ple-
suvă ca o coajă de lămâie și al cărei ni-
sip scânteia în colorile cele mai luminoase

sub sărutările arzătoare ale soarelui, tre-
buia trupa să ducă lupta înfricoșată în
contra naturii, și afară de aceasta o luptă
neegală, în care vitejia nu era datătoare
de ton și unde eroismul se frângea de o
forță oarbă și fără simțire.

Din întreaga trupă nu mai rămase
decât sublocotenentul comandant, cinci sol-
dați și câți-va hamali negri din colonia
francesă dela Senegal, și cu toate aceste
ei înaintau cu bărbăție.

— Camerazi, zise ofițerul, nu perdeți
curajul, în curând suferințele noastre vor
dispare, suntem aproape de lacul Tschad.
El are apă dulce și iusule și păduri, în care
domnește o răcoare recreatoare și unde
veți pute să vă odihniți după pofta inimii.

Și vorbele sale ridicară pe cei șovăi-
tori, cari reîmbărbătați porneau înainte în
arșița grozavă a soarelui. Ei mergeau me-
reu, mereu înainte.

Deodată gornistul Prolin se trânti la
pământ.

— Sunt bun pentru mormânt, îngro-
pați-mă!

Atât mai lipsea; ca și la un semnal
de comandă trupa căzu la pământ.

— Sus, sus! strigă ofițerul, reculege-
ți-vă, nu deserați!, lacul Tschad nu este
departe. Măne de sigur veți fi acolo, atunci
veți fi salvați și victoria va fi a voastră,
așa dară sus, sus!

— Totuși gornistul Prolin clătină din

cap, borbosind: Tot trebuie să murim,
și decât acolo mai bine aici.

Cu acești oameni istoviți nu mai era
nimic de făcut; ei nu se puteau ridica de
jos. Lupta lor cu moartea începuse. O luptă
înfricoșată cu dușmanul, care venea încet.
Sângele le îngheță încet în vine, din gu-
rile acestor nenorociți pica în fire lungi
o spumă mestecată cu sânge și care în
curând se prefăcea cu nășipul deșertului
în ghem negru.

— Apă! apă! apă!

Un gemăt neîntrerupt trecu prin rân-
durile lor și această monotonie grozavă
era întreruptă din timp în timp de un țî-
pet șgudutor, un ultim horcăit și o rugă-
ciune mortuară borbosită cu greutate.

— Apă! Unde este apă!

Astfel se ivi ziua a doua. Deodată,
când se risipi amurgul cerului de sud, ră-
sună prin lugubra tăcere a dimineții prin-
tre trupa, aproape de moarte, strigătul:
»Lacul!»

Capetele se ridicară încet și cu greu-
tate, ochii stinși se deschiseră și pe buzele
tuturor răsună din nou strigătul, ridicând
pe muribunzi ca și cu curent electric:
»Lacul!»

Și în adevăr se zăreau în depărtare
palme, ale căror umbre se reogindau în
apele clare și liniștite ale unui mare bazin

— Lacul, — lacul. La drapel! Cu ul-
tima sfortare sublocotenentul puse mâna

S'a decis ca in sedinta urmatoare sa se faca o propunere subscrisa de presedintele tuturor partidelor, in care guvernul este provocat, sa nu faca in nici un caz concesii guvernului coalitiei in chestiunea pac-tului, ci sa apere cat mai energic interesele Austriei. Deputatii cehi si germani au luat asupra si a stiliza aceasta propunere, carea i-se va da c-tire intr-una din sedintele proxime ale dietei. Deja la prima citire se va incepe in dieta o des-batere asupra chestiunii austro-ungare.

O adunare de protestare

contra proiectului ministrului Apponyi.

Stim ca deputatul St. C. Pop a intr-un turneu prin cercul sau pentru a da samă alegătorilor despre situatia politica actuala, insistand indeosebi asupra proiectului de lege prezentat dietei de ministrul Apponyi.

Prima din aceste intruniri s'a tinut Dumneca in Siria sub presidium d-lui protopop Luca. Adunarea imponenta a votat d-lui Dr. St. C. Pop, care intr-un lung discurs a expus situatia actuala politica, deplina incredere si a aprobat lupta deputatilor nationalisti purtata in dieta ungară pentru drepturile neamului. In mo-tiunea ce s'a votat se zice despre proiectele ministrului Apponyi urmatoarele:

»Cu aceasta ocaziune venindu-ne la cunoastinta proiectul de lege, pe care ministrul de culte si instructiune publica l'a inaintat dietei despre scoalele noastre confessionale, declaram acest proiect de cel *mai brutal atac la existenta scoalei confessionale romanești*, protestam in contra te-diniei tradatoare de patrie, prin care se atenteaza la caracterul si fiinta insusi a poporului romanesc, totdeauna credincios tronului si patriei. Respingem de la noi si asteptam de la intreaga poporul romanesc sa respinga de la sine cu indignatiune presupunerea, ca acest popor, care de opt-spre-zece veacuri traeste ca popor romanesc pe acest pamant, ar fi in stare acum a se lapa da de numele si fiinta sa romaneasca, ar fi in stare sa-si para-seasca neamul sau si sa se faca ungar, ceea ce tintește noul proiect de lege.

»Limba noastra romaneasca, mai scumpa ne este noua decat viața, gata suntem a muri cu toții pentru ea si vestim aceasta lumei, ca sa se stie.

Mandatul dela Lugoj. Terminandu-se investigarea ordonata contra alegerii de deputat dietal in cercul Lugojului, va avea loc maine, Joi, in Budapesta ultima per-tractare in fata comisiei IV. cenzuratoare. A-părătorul mandatului dep. Dr. George Popo-vici, este d-l Dr. V. Branisce.

Epilog la alegerea dela Caransebes. Ministrul ung. reg. de interne, ca ultimul for, a intarit sentinta capitanei din Caransebes, prin care se pedepesc pentru transgresiune contra statului (arborarea unui steag alb), la alegerea de deputat a d-lui Constantin Burdia; protopopul Andreiu Ghidiu la 15 zile inchisoare si 200 cor., profesorul Dr. Petru Barbu la 10 zile inchisoare si 200 cor., avocatul Dr. Mihaiu

pe drapel, pe care-l implanta in pamantul moale si cutele tricolorului falciau vesele in aer.

Aerul era rece, un nor des se aseză inaintea soarelui, intunecandu-i razele: »Lacul! lacul!»

Speranta se ivi din nou si insufla acestor nenorociti un nou curagiu.

Lacul, lacul insemna viața, salvare. Ce e drept cu mare greutate s'ar fi tarat pana acolo, dar astazi vor ajunge.

— Ei fură cuprinsi de o mare insu-fletire, se ridicară in picioare si din gât-lejele lor arse răsuna strigatul birulnței, cu care erau gata să moară: »Vive la France!» »Trăiască Franța!»

Vântul se întări. Punctul negru care se ivise in depărtare crescua in chip urias, vârtejuri mari veniau cu o iuteală aproape amețitoare si ridicau un praful, care intu-ne-a ziua. Si după ele urmă un orcan gro-zav, care într-o clipită isbi unul de altul pe sârmanii oameni si inghițindu-i in adân-cile sale valuri de năsip.

Si in curând se potoli iarăși marea de năsip si valurile sale galbene de năsip se neteziră, ca și când nici odată n'ar fi străbătut picior de om nemărginitul si ne-ospitalierul deșert.

Caravana fusese spulberată fără a lăsa nici o urmă.

Brădiceanu la 8 zile inchisoare și 200 cor., doamna Emilia Brodatschi la 8 zile inchisoare și 200 cor., d-l Achim Sârbu la 8 zile inchisoare și 200 cor., d-l Mihaiu Săbăila la 1 zi inchisoare și 25 cor. Pe-deapsa a fost dictată pe motivul că *steag-ul alb e steag străin in Ungaria*, deci cine folosește steag alb comite transgre-siune contra statului.

Fără comentariu...

O eventualitate

in lupta parlamentară a deputatilor nationalisti.*)

Intr-un articol dela inceputul lui Ia-nuarie, arătasem cum partidul nationali-tăților este in parlament o necesitate pentru existenta coalitiei. Spusesem acolo, că, după ajungerea la guvern și la deplină stăpâ-nire in parlament, urmarea logica ar fi, ca aliații să sisteze invoala și ca elementele heterogene să urmeze a se desvolta fie-care in directia sa, — primejdia nationa-lității a fost însă adusă la ordinea zilei, pentru ca aliața să continue și mai de-par-te, tocmai in vederea acestei primejdii. Resumatul combinațiilor era: partidul nationalității este in parlament, ca să aibă in cine lovi partidele coalite, altmîn-trea fatalmente ar lovi una in alta.

Ințelegând situatia astfel, ușor se poate ivi o eventualitate, la care e bine să ne gândim din bună vreme.

Nu trebuie să ne facem iluzii prea naive despre puterea partidului nationa-lității și despre efectele luptei ce o poartă. Cu toate dorințele de mai bine trebuie să mărturisim, că este mai mult numai o luptă de avant-gardă, o luptă energică și înaltătoare ce e drept, însă, ca luptă de avant-gardă ce este, nu poate fi hotăritoare. Realizarea principiilor scrise măreț pe steagul ei, stoarcerea drepturilor ce ni se cuvin, prin obstrucție, singurul mod posibil, — la una ca asta nu putem gândi decât in același timp cu gândul la aliața cu strada, cu socialistii. Chiar și in acel caz, rezultatul este problematic.

Netăgăduit, de altă parte, că, între împrejurări normale, însăși spunerea pre-tenziunilor și protestărilor (nu: »plângeri-lor», cum se obicinuește vorba) noastre in parlament, poate contribui mult la impor-tanța unei chestii și la cunoasterea ei de-plină. Pildă ne sunt istoricele »gravamine» in vechile diete maghiare. Decât, impreju-rările de acum nu sunt normale. Iată de ce:

S'a lăsat la guvern o opoziție, cu con-diția, ca ea să lucreze tocmai impotriva principiilor sale. Gândul mai îndepărtat este vădit: a da motiv ca acele principii să se compromită, prin aceasta, și, tot-odată, a da răgaz ca elementele explozive să izbucnească, desbinând, iar vecinica luptă de interes să crească turma nemulțumi-ților. Numai in chipul acesta se pot explica tainele și ciudăteniile politice vienezee, care a creat *in cel și greoiul* guvern de tranziție.

Răgazul pomenit se tulbură însă pe-ste socoteli prin activitatea partidului na-tionalității, care nu lasă liniștea absolut necesară unui organism, spre a-si desfășura procesul de lămurire. Partidul na-tionalității stă deci in fața unui grele al-ternative:

Primind situatia de necesar contra-balans al coalitiei, va nizi din răspuseri, in momentele date, să profite cum poate de aceasta situație cam sovăitoare, și să-si asigure cât mai mare influență. Una.

Urmărind un punct de vedere mai înalt, in clipa cea mai cumpănitoare, va înceta să joace rolul mai puțin rentabil de contrabalans, va să zică se va retrage din viața parlamentară, și va lăsa să se desfășure liniștit procesul de lămurire și de împărțire. Stărsitul, se poate spune aproape cu siguranță, va fi o minunată încercare a coalitiei, stărnită de nemulțumiri, de flămânzii, de prea cinstiții, de neastămpărații și de prostuții, ce-i are fiecare partid aliat. A doua.

Toate semnele mai nouă ne întăresc in prevederea eventualității din urmă. Ne-contentitele greutăți umilitoare, ce întâmpină deputații nemaghiari la discuții și pre-tutindeni unde trebuie să se afirme, apropie realizarea acestei eventualități. Bine înțeles nu e vorba de o retragere defini-tivă din parlament, de o pasivitate extra-parlamentară, ci, mai întâiu, de o pasivi-tate intraparlamentară.

Prin tactica asta, care ar putea fi și o demonstrație impotriva terorizmului din parlament, s'ar face un serviciu real, și

* Dăm loc articolului de mai sus, in case se ating unele chestii interesante de actualitate, și care stă in legătura cu alt articol publicat nu de mult in foaia noastră, abținându-ne deocamdată dela ori-ce comentariu din parte-ne.

doveditor de conștiință, cauzei noastre, iar cauzei mai înalte un serviciu cu mult mai însemnat, pentru a cărui recompensă — ori să zicem mai bine: echivalență, fiind recompensa odioasă, — partidul ar putea intra la invoali. (?! — Red.) O, și atunci multe vorbe ar mai fi de spus. (i. p.)

Deschiderea Dumei.

Eri, Marti, s'a deschis pentru a doua oară Duma imperială. »Agentia Westnic» comunică urmatoarele amănunte asupra acestui moment important in viața constituțională a imperiului rusesc:

Din cauza deschiderei Dumei stra-dele sunt populate. Intrarea in palatul Tau-ridelor este oprit de poliție și jandarmerie. Mulțimea staționează in stradele învecinate și aclamă deputați, cari se duc la dumă, strigând: Trăiasca Amnistial Deputații răs-pund cu capetele descoperite.

Mitropolitul Antoniu a oficiat servi-ciul divin, in urma căruia a rostit o cu-vântare rugând pe deputații dumei să uite divergențele de opinii cari li deosebesc și să lucreze pentru binele țării care su-fere; el a mai făcut apela ințelegerea grupu-rilor din dumă.

In urma cuvântării metropolitului s'a cântat imnul național. Toți miniștrii erau de față la serviciul divin.

La oara 1 după amiază a avut loc deschiderea dumei de către deputatul Golubeff vice-presedinte al conziliului imperiului. Când secretarul de stat a dat citire uca-zului imperial pentru convocarea dumei, toți membrii dreptei, mai bine de o sută erau in picioare și au strigat: Trăiască Impăratul! Restul deputaților stăteau jos și ascultau in liniște citirea ucazului. După terminarea citirii membrii dreptei au mai strigat încă odată Ura! In timpul acesta toți miniștrii stăteau in picioare. Toți membrii dumei au depus apoi jurământul. Membrii social-democrației nu au asistat la citirea ucazului și au intrat in sală numai pentru a depune jurământul.

S'a procedat apoi la alegerea preșe-dintelui. Deputatul Golovin a fost ales președinte cu 356 voturi contra 102. Aleusul a fost aclamat de membrii stânzei și de ai centrului. Membrii dreptei au primit in tă-cere rezultatul votului.

Președintele a rostit un discurs adre-sându-se tuturor reprezentanților dumei. El a zis că ori cari ar fi divergențele de opi-niuni ce se separă pe deputații ei, trebuie să se gândească la binele națiunii care li așteapta de mult cu nerăbdare. Exprimă spe-ranța că noua dumă își va da seamă de misiunea ei și vor ajuta pe monarch să aducă la îndeplinire constituțiunea și să îndrumeze poporul pe calea cea bună, in-dicată de prima dumă.

Președintele a ridicat apoi sedinta pentru a se duce mâine la Tzarskoe-selo pentru a încunoștiința pe țar de alege-rea sa.

Discursul președintelui a produs o impresiune favorabilă și a dat naștere la câteva aplauze chiar in rândurile partiza-nilor dreptei.

Pentru reprezentanții pressei, cari vor asista la desbaterile Dumei s'au rezervat 80 locuri. Deși galeriile erau tixite de oameni, publicul a avut o atitudine foarte liniștită. Terminându-se sedinta, câțiva deputați ai stânzei au ținut discursuri in stradă și au fost aclamați de mulțime. Po-liția nu a intervenit.

Cronica din afară.

Nemulțumirile studenților sârbi. Din cauza studenților bulgari, cari s'au înscris la universitatea din Belgrad, între studenții sârbi s'au născut mari discordii. O mare parte din studenții bulgari fiind săraci, colegii lor sârbi au voit să le vină in ajutor votându-le subvenții din fondul universitar pentru ajutorul studențesc. Acest fapt a dat naștere discrdiei, care crește din ce in ce in sânul studenților sârbi. Mare parte din ei susțin ca să ajute in alt mod pe colegii lor bulgari, nu însă din fondul stu-dențesc intru-cât acesta e așa de mic încât nu poate satisface nici cerințele de prima necesitate ale membrilor cari l'au fondat.

Legi pentru protecțiunea brațelor. Din pricina marelui număr de secerători, cari primăvara și vara pleacă din Bulgaria in România și Turcia pentru a lucra la secerși cu prețuri ridicole, ministrul de comerț bulgar a elaborat un proiect de lege pe care-l va supune Sobraniei și in care stabilește minimul de plată pe care sunt obligați să-l dea marii proprietari lu-crătorilor cu ziua. Cu această măsură gu-vernul crede că va împiedeca o bună parte

din populație de a se expatria și a fi așa crud exploatată.

Chestiunea documentelor confiscate la nunțatura din Paris. Ziarul italian »Osservatore Romano» publică nota urmă-toare cu privire la pretinsele revelațiuni făcute de ziarul »Le Matin» in privința documentelor confiscate la Cardinalul Mon-tagnini: Nu am vroi să relevăm aceste re-velațiuni care nu au o mare importanță pentru noi. Dar pretinsele revelațiuni ale ziarului »Le Matin» se referă cu deosebire la raporturile dintre Franța și Spania și ele tind să tulbure prin știri cu totul false relațiunile dintre Sf. Scaun și alte guverne, acuzând pe Sf. Scaun de ingerințe. Aceste afirmațiuni sunt pe cât de răutăcioase pe atât de mincinoase și li-se dă o formală desmintire. Dacă rolul atribuit de ziarul »Le Matin» Sfântului Scaun cu prilejul vi-zitei făcute de Regele Spaniei in Franța ar fi adevărat, demersuri in această pri-vință ar fi trebuit făcute la Madrid și zia-rul »Le Matin» și alte ziare pot avea mij-locul să constate cât de neîntemeiate sunt aserțiunile lor răutăcioase.

Din Reichstagul german. Reichstagul a terminat prima citire a bugetului. Astăzi s'a început discuția creditului suplimentar cerut pentru Africa de Sud.

ȘTIRILE ZILEI.

— 21 Februarie v.

Pentru gimnasiul din Brad. Ni-se scrie: Institutul de credit și economii »Vene-tiană» din Venetia ierioară (com. Făgă-rașului) in adunarea generală ținută in 24 Februarie a. e., la inițiativa directorului executiv, a votat 200 cor. pentru gimna-siul din Brad. Tot in aceasta adunare s'au votat și 100 cor. pentru repararea edifi-cului școlii conf. gr. or. din Venetia su-perioară. Acest institut, deși încă aproape la inceput pot zice, căci abia de vr'o câțiva ani s'a fondat, totuși din prisosul său destul de modest, împarte ajutoare și sprijinește după putință institutiile noastre culturale, semn că conducătorii acestui institut nu sunt conduși numai de inte-resul lor privat, după cum cred unii din loc, ci au la inimă și inaintarea și spri-ginirea aceluia dela cari au primit prisosul. Astfel de ajutoare au împărțit și până acum, și cred că aceasta vor urma-o și pe viitor.

Dela Timișoara primim știrea tristă că soția d-lui avocat Pavel Rotariu, Iulia n. Dregăci a încetat din viața. Adresăm mult ințristatului soț și familiei, condo-lențele noastre cele mai sincere.

O nouă cântare »agitatorică» a măes-trului Vidu. Procurorul din Caransebes a intentat proces contra d-lor Achim Alion-tie, Petru Hertilla, Nicolae Boșcan, Aurel Ferdian, Dumitru Dona, George Bona, Ni-colae Dona, Dumitru Baba și Nicolae So-ria, pentru că in 25 Noembrie, la banchetul dat in onoarea P. On. Domn protopre-sbiter Andreiu Ghidiu din Caransebes cu ocaziunea iubuleului d-sale au cântat »Do-rul înstrăinatului», compoziție de Ioan Vidu și prin aceasta »insuflând publicul românesc pentru România au agitat na-tionalitatea română contra Maghiarilor». In motivarea actului de acuză se spune că acești coriști cântând »Dorul înstrăinatului» de Vidu zic despre sine că sunt »inștrăi-nați», că trăiesc »in țară străină», își ex-primă dorul față »de patria lor dulce» care e România, glorifică și aclamează pe »frații români», »țara romanească» și »toți vitejii ei» și insuflă publicul românesc față de România. Procesul va fi judecat la tribunalul regesc din Caransebes. Băr-bați fruntași de toată încrederea ne asi-gură — scrie »Drapelul» — că acest proces s'a pornit tot la inițiativa deputatului Bur-dia et cons. pe care l'a menajat cu atâta delicateță »Telegraful Român». Impotriva actului de acuză s'au dat excepțiuni.

Dr. Eduard Gregr cunoscutul națio-nalist ceh și-a serbat in 5 l. c. aniversarea a 80-a a nașterii sale. Gregr a fost unul din cei mai aprigi apostoli ai cauzei cehice. El cu fratele său răposat Dr. Iuliu Gregr au fondat ziarul »Narodni Listy». Eduard Gregr a fost un aprig luptător pentru dreptul public și independența Boemiei și contra egemoniei germane și a germani-zațiunii. Acuma se zice, că din cauza etății sale înaintate vrea să se retragă din viața politică.

Concertul din Arad arangiat Dumneacă in 3 Martie n. a avut, după cum scrie »Tribuna», un succes strălucit. Corurile conduse de d-l prof. Trifu Lugojanu, solou-rile d-nei V. Triteanu, și prestațiunile d-șoarelor Hortensia Raicu și Veturia Papp

n'au lăsat nimic de dorit și au produs un mare entuziasm. La concert au luat parte și P. S. Sa episcopul Papp, d-na văd. Eugen Mocsonyi cu d-soarele și tinerii Alexandru și Petru, principele Constantin Brâncoveanu Basarab (București), generalul Arendt, deputații Dr. Stef. Popp, V. Goldiş etc. etc. După concert a urmat dansul, care s'a început cu hora, în care a jucat și principele Brâncoveanu cu una din d-soarele Mocsonyi.

Inchiderea universității din Lemberg. Luni s'au întâmpiat la universitatea din Lemberg ciocniri între studenții poloni și ruțeni. Studenții poloni n'au voit să lase pe colegii lor ruțeni să intre în universitate și pe acei studenți ruțeni, cari se aflau deja în salele de prelegere, i-au dat afară din universitate, întrebându-i față de ei și forța. Ruțenii firește s'au opus energic, din care cauză au avut loc și încărări între atacați și agresori. În învălmășală mai mulți inși au fost vulnerați, însă numai ușor. Turburările au luat niște dimensiuni încât senatul universității s'a văzut constrâns a întrerupe prelegerile și a închide deocamdată universitatea. Iritațiunea între studenții de ambele tabere ajunse la culme. Polonii au ținut în Lemberg adunări, în care au demonstrat în contra Ruțenilor. »Comitetul național ruțean« se plânge într-o depeșă, că Polonii au conturbat prelegerile facultății teologice înarmați cu bâte și revolve și au alungat cu forța pe studenții ruțeni, lovindu-i și vătămându-i grav, apoi că poliția, care a intrat în universitate, s'a purtat pasiv. Depeșa mai supune că deputații ruțeni au interpellat în dietă asupra agitațiunii Polonilor și a actelor lor de violență.

O nouă bancă românească. La Caransebeș s'a înființat »Banca populară« cu capital de 140,000 coroane. Prima direcțiune se constituie din d-nii Ghidiu, Barbu, Musta, Tătuca, Bogoevicu, Moaca, Bria, Valușescu, Răbăgia.

O veste bună. Românii din comunele Ceheiu și Hereclea (ținutul Sălajului) au cumpărat zilele trecute bunul nemeșesc al familiei maghiare Kethelyi cu 130,000 cor. cu ajutorul băncii »Sylvania«.

Destituirea unui funcționar. Funcționarul Julius Haidu dela Inalta Curte de compturi din Budapesta, acela care a susținut acte spre a le da deputatului Lengyel, a fost destituit din postul ce ocupa.

Mulțămintă publică. D-l Nicolae G. Nică Popa mare proprietar în Pelitlia (România) de naștere din comuna noastră Satulung SS. Arch. și-a arătat recunoștința și iubirea față de locul natal, dăruind în favorul edificării școlii suma de 100 cor., iar d-l Stefan Mediana comerciant în Brașov 20 cor. D-na văduva Maria R. Tocitu n. Al. Popa a dăruit bisericii noastre din Satulung bis. SS. Arch. un blandabiu de mătase în valoare de 140 cor., iar d-l Radu R. Băbuș mare proprietar în Caraomer, originar din parochia noastră a dăruit fondului parochial nou înființat un laz (fănat) în valoare de 500 coroane. Pentru aceste fapte frumoase rugăm pe nobilii donatori să primească mulțăminta noastră simțită. Satulung-Săcele. Pentru comitetul parochial R. Verzea

Din isprăvile prințului George al Serbiei. Explozia de pulbere, care s'a întâmplat nu de mult în camera principelui moștenitor al Serbiei, și-a găsit acum explicația... în o parte a presei austriace, care nu se dă înapoi dinaintea înregistrării celor mai fantastice invenții pe contul curții din Serbia. Din motive necunoscute prințul a tras foc asupra unui jeandarm care se afla în camera lui, răniindu-l de moarte. Prințul moștenitor își continuă exercițiile de tir și nimeri o lădiță cu dinamită, care cauză mari pustiri. Prințul întrebându-i dinamita pentru pescuit, făcându-o să explodeze în apă și aducând astfel la suprafață pești uciși. Plecarea neașteptată a surorii sale în Octomvrie anul trecut a fost provocată de următorul incident: Prințul a maltratat-o cu brutalitate și la strigătele ei sosi medicul regelui, Dinici, care o salvă din mâinile prințului, fapt pentru care medicul fu bătut în mod îngrozitor. De atunci prințesa se află la regina Italiei și refuză a se întoarce la Belgrad...

Recrutarea în Brașov. Magistratul orașului ne trimite o publicațiune mai lungă cu privire la asentările din cercul IV, ce se vor face în Brașov în zilele de 8, 9 și 11 Martie n. în otelul Central Nr. 1. La aceste recrutări au să se prezente tinerii născuți în anii 1886, 1885 și 1884. La 8 Martie 1907 sunt obligați a se prezenta înainte de toate aceia, cari pe baza listei de asentare A, au a se prezenta drept

pedeapsă fără considerare la clasa vârstei și la ordul losului; apoi aceia, cari pe baza listei de asentare B au a se prezenta în ordinea losului și în fine afară de cei menționați, acei juri obligați la arme din I clasă a vârstei — înțelegem pe cei născuți în anul 1886 — cari sunt induși sub numerii de los 1 până la 231. La 9 Martie 1907: vin la rând cei obligați la arme din clasa II-a și a III-a născuți în anul 1885 și 1884 — după clasa vârstei și două numărul losului, iar la 11 Martie 1907: urmează asentarea acelor juri obligați la arme, cari sunt străini și pentru cari au sosit listele de asentare dela autoritățile lor de acasă.

Reuniunea femeilor române și Corpul învățătoresc din Sighișoara invită la Producțiunea declamatorică-teatrală-muzicală împreună cu dans ce se va aranja în 25 Februarie v. (10 Martie n.) 1907 în sala »Gewerbeverein« din loc. Inceputul la 7½ oare seara. Prețul de intrare de persoană 1 cor., iar de familie de 3 persoane cor. 240. Venitul curat este destinat în favorul Reuniunii femeilor rom. pentru înfrumusețarea bis. gr. or. din loc. Suprasolvirile și ofertele maritimioase se primesc cu mulțămintă și se vor publica. Damele sunt rugate a se prezenta în costum național.

O domnișoară română din casă bună de 20 ani, absolventă de 2 clase a liceului de fete din Viena, posedă pe lângă română și franceză perfect limba germană, caută loc la o doamnă ori la copii cu preferință în România. — Informațiuni primește administrația Gazetei.

Progresele Dobrogei dela anexare până astăzi. 1878—1906.

Zilele aceste a apărut în București (în stab. de arte grafice Albert Baer) un tablou grafic întocmit din ordinul d-lui ministru al Domeniilor I. N. Lahovari.

Acest tablou grafic, ce s'a trimis și redacțiunii noastre, conține date foarte interesante cu privire la Dobrogea și dezvoltarea ei în cei 28 de ani, de când a fost anexată României. De aceea credem de interes a reproduce nota explicativă, de care e însoțit amintitul tablou, care ne dă o iconă despre progresele Dobrogei. Ea-tă-o :

Dobrogea, care în vremile trecute ale istoriei noastre, sub Mircea cel Bătrân (1395) fusese stăpânită de Români, iar în urmă căzuse sub dominațiunea otomană, a fost anexată României prin tratatul dela Berlin din 13 Iulie 1878. Luarea în posesiune efectivă a acestei provincii s'a făcut la 18 Novembre 1878, când a fost evacuată de oștirile rusești și ocupată de armata română.

Întinderea Dobrogei este de 15.536 kilometri pătrați. Incercată prin devastările inevitabile ale unui lung războiu, această provincie, în momentul când a intrat în stăpânirea României, era aproape despopulată; cea mai mare parte a locuitorilor musulmani emigrase, refugiându-se în ținuturile imperiului otoman, unde nu pătrunseseră încă armatele învingătoare; multe sate erau cu desăvârșire ruinate, cultura pământului aproape nuiă, comerțul absolut fără importanță.

De altminteri, și înainte războiului ruso-româno-turc, starea acestei provincii sub dominațiunea turcească nu fusese de loc înfloritoare. Populațiunea rară (135—140.000 locuitori), mai puțin de 9 locuitori pe km. pătrat, — producțiunea de cereale foarte restrânsă, exportatiunea neînsemnată, pescăriile imense ce aparțineau statului dând un venit foarte mic, carierele de piatră aproape de loc exploatare, șosele mai că nu existau; o singură linie de drum de fier, construită de o societate particulară engleză, care negăsind nici un câștig în exploatarea ei, o întreprinse foarte prost atât ca linie cât și ca material rulant; lipsa unui pod peste Dunăre făcea ca comunicațiunea în multe epoci ale iernei să nu fie cu puțință din cauza stăruirilor de pe Dunăre; portul Constanța având o instalațiune absolut incompletă, cu un dig de dimensiuni neldestulătoare, care nu punea vasele la adăpostul furtunilor, iar adâncimea portului fiind mică, nu permitea vapoarelor să încarce la dig, ci trebuia să aștepte în largul mării pentru a se transborda mărfurile cu bărci și șleperi.

lată în puține cuvinte starea, în care s'a găsit provincia Dobrogei la sfârșitul anului 1878, când s'a încorporat României. Câtă deosebire înfățișează situațiunea de astăzi, se va putea vedea clar din tabloul de statistică figurativă, ce am crezut interesant să-l întocmim, cu ocaziunea Expozițiunii Naționale Române, pentru ca deodată să manifestarea activității ce a desfășurat întreaga țară în cursul domniei de 40 ani a M. S. Regelui Carol I., să se pună în evidență și progresele pe care le-a realizat în special Dobrogea, în intervalul Dun

de 28 de ani de când această provincie a reintrat sub stăpânirea României. Comparațiunea însă între starea de mai înainte și cea de azi nu poate porni decât dela anul 1880 pentru cele mai multe puncte, fiindcă numai de atunci s'au putut aduna datele statistice care servesc la această comparațiune.

Principalii factori ai progresului sau decadentei unei țări sunt: populațiunea, producțiunea agricolă și industrială, comerțul, căile de comunicațiune, finanțele și instrucțiunea publică.

Cu ajutorul statisticilor vechi și noi, am reconstituit pentru fiecare început de perioadă de cinci ani, dela 1880 până la 1905, situațiunea factorilor mai sus enunțați, cari se găsesc exprimați în cifre și reprezentări prin figuri în tabloul de față.

Progresele Dobrogei apar cu modul acesta în evidență, în toate direcțiunile; ele sunt cu atât mai îmbucurătoare cu cât intervalul de timp fiind relativ scurt, dezvoltarea factorilor economici s'a făcut repede și cu multă intensitate.

Iată, de exemplu, că populațiunea acestei provincii care la 1880 număra, după statisticele găsite în Arhivele Prefecturilor, numai 147.000 de locuitori, s'a ridicat în 1900, la epoca recensământului general, la 267.808 și în 1905 la minimum 298.000 locuitori¹⁾; va să zică în timp de 25 ani această parte a țării este mai puternică ca orunde. populațiunea Dobrogei s'a înmulțit. Acest spor mare, care nu se întâlnește în nici o altă parte a țării, se datorește pe deoparte creșterii naturale a populațiunii prin excedentul de nașteri asupra morților, pe de altă parte emigrațiunilor interioare și din afară, care lasă în fiecare an un prisos însemnat de locuitori în cele două județe transdanubiane.

Creșterea naturală este figurată prin diferența patratelor, în care s'au înscris născuții și morții; această diferență care în prima perioadă se mărginea la cifra de 1.275, ajunge în anul din urmă la 8.059, deci o creștere de 68%. Sporul natural se datorește atât înmulțirii nașterilor, (dela 6.689 la 14.897) cât și scăderii proporționale a mortalității, obținută grație îmbunătățirilor făcute în administrațiunea și în salubritatea publică.

Dacă cercetăm un alt factor de progres: agricultura, constatăm că suprafața culturilor a crescut dela 242.000 hectare, cât s'au înregistrat în anul 1885, cel mai vechiu pentru care posedăm științi statistice în această privință, la 608.000 hectare în 1905, adică odată și jumătate mai mult, sau 252% în timp de 20 ani. Extensiunea suprafețelor cultivate a determinat sporirea de producțiune a tuturor cerealelor, iar mai cu seamă a orzului și ovăzului care se cultivă de preferință împreună cu inul de sămânță de această provincie. La orz creșterea este destul de aparentă: dela 927.000 hectolitri în 1885 a ajuns în 1905 la 2.660.000 hectolitri²⁾; dar și mai izbitoare e progresiunea recoltei ovăzului care, în același interval, trece dela 106.000 la 1.410.000 hectolitri (o creștere de 1327%).

Desfășurarea culturilor pe o suprafață mare a atras cu sine o micșorare a locuitorilor de pășune. Din această pricină se observă petrecându-se în Dobrogea, ca și mai înainte vreme în cealaltă parte a țării, tranzițiunea dela starea pastorală la cea agricolă. Astfel, pe când producțiunea cerealelor a crescut în proporțiuni enorme, numărătorile vitelor domestice din Dobrogea, din contra, acuză variațiuni slabe dela o perioadă la alta; dacă numărul cailor este în creștere, acela al boilor e mai mult staționar, iar oile dau îndărăt.

În același timp însă sporesc în mod însemnat și bogățiile naturale ale acestei provincii: așa, produsul pescăriilor din bălțile imense de pe marginea Dunării și a Mării Negre, care în 1880 nu aduceau Statului decât un venit de aproape un sfert de milion lei, crește treptat și cu o intensitate mare dela 1895 încoace, de când exploatarea lor s'a luat în Regie de Stat și grație mai ales unei administrațiuni bine chibzuită, astăzi acest venit atinge cifra de 1.900.000 lei.

De-asemena comerțul exterior, care la luarea în stăpânire a Dobrogei de către Români, era neînsemnat: (46.665 tone la export și 8.515 tone la import), ajunge după 25 ani la 353.194 tone la export, adică o creștere de 757% și 73.226 tone la import cu o creștere de 860%.

(Va urma.)

¹⁾ Zicem minimum, fiindcă această din urmă cifră e dedusă prin evaluăriune, socotind numai sporurile de născuți din fiecare an și neținând seamă de excedentul de emigrațiuni, care în

²⁾ Dobrogea singură produce mai mult orz decât toate celelalte 8 districte de pe șesurile

NECROLOG. Pavel Rotariu avocat etc. vestește cu inima sfâșiată de jale și de întristare, pe amicii și cunoscuții săi că adorata sa soție Julia născută Dreghici damă decorată de către Maj. Sa Regina României cu ordinul »Alinare și Mângâiere« azi la ora 8½ înainte de am. s'a mutat la cele eterne. Voind să cheme Atotputernicul la sine o soție de model și de varif virtuți, i-a trimis pe neașteptate un morb greu, care în timp de 5 zile mi-a smuls-o din brațe în anul 59-lea al etății și al 36-lea a căsătoriei fericite.

Inmormântarea osămintelor, după ritul ort. român, se va efectui în 5 ale cur. st. n. la ore 3 după am. — Fie-i țărâna ușoară, în veșt pomenirea ei!

Timișoara-Fabric, la 3 Martie 1907 n.

Pavel Rotariu,
avocat.

ULTIME STIRI.

Viena, 6 Martie. Primarul Lueger a făcut erii prima plimbare cu trăsura, lucru ce dovedește că starea sănătății sale se îmbunătățește din zi în zi.

Viena, 6 Martie. O telegramă sosită din Kișinău anunță din sursă absolut sigură că toate zvonurile cu privire la neliniștea și turburările ce ar domni în oraș sunt cu totul false. Nici o turburare n'a avut loc acolo, și activitatea își urmează cursul ei neîntrerupt și liniștit.

Petersburg, 6 Martie. Președintele consiliului de stat Ermolov a declarat că consiliul de stat în primele zile după deschidere se va ocupa cu discuția asupra bugetului. Legea relativă la desființarea pedepsei cu moarte va fi supusă din nou debaterilor Dumei. Sesunea Dumei va fi prelungită: țara nu mai poate fi cărmuită prin legi temporale.

Constantinopol, 6 Martie. La Drama în Macedonia un aromân a fost atacat și rănit de către un grec. Lângă Serres un aromân a fost asasinat și ars.

Lemberg, 6 Martie. Studenții ruțeni au adresat primului ministru, Baronul Beck o telegramă în care descriu evenimentele de ieri, solicitând intervenția guvernului. Ziarul »Dziennik-Polsky« face în numărul de azi un apel către studenții polonezi, invitându-i să înceteze excesele și să nu mai atace pe colegii lor ruțeni, căci în caz contrar ar putea provoca intervenția guvernului vienez.

Londra, 6 Martie. Perechea regală engleză va întreprinde o călătorie de trei săptămâni pe marea Mediterană, în cursul lunii Aprilie.

Sofia, 6 Martie. Comisia parlamentară compusă din generalul Petranoff și doi deputați din majoritate au recunoscut și stabilit necesitatea înarmării imnente a Bulgariei. În acest scop guvernul va propune, și Sobrania va vota un credit de 32 milioane. În acest moment se discută conversiunea împrumuturilor bulgare. Opoziția combate împrumuturile. Se crede însă că fiind cunoscută increderea de care se bucură guvernul, împrumutul ce va propune se va vota cu o mare majoritate.

Londra, 6 Martie. După o știre a ziarului »Standard« țarul s'ar fi hotărât în sfârșit să se ducă la Roma. Consilierul de stat Martens a anunțat deja vizita aceasta în Roma.

Proprietar : Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor respons. interim.: Victor Branisoe

Untura de pește

cea obicinuită are un gust și un miros atât de prost și e atât de grea de mistuit, încât adeseori nici nu poate fi gustată de copii și pacienți gingași. Puterea mare de tămăduire și de nutrire, pe care o posedă untura de pește o poate astăzi fiecine gusta, căci preparată ca Emulsiunea Scott untura de pește nu mai are înșușirile ei neplăcute. Emulsiunea Scott e gustoasă, ușor de mistuit și de trei ori mai cu efect, ca untura de pește obicinuită. Emulsiunea lui Scott nu pricinuește nici cele mai mici greutăți și are totdeauna efectul dorit.

Pescarul cu batogul cel mare este semnul de garanție al procedurii veritabile a lui Scott. Cu referință la »Gazeta« și trimitere de 75 bani în marcă postale se trimite sticla de probă franco dela

Dr. Emil Budai
— »Farmacia orașului« —
Budapesta IV. Vaczi utza 34/50.
Prețul unei sticle originale 2 cor. 50 b.
— . . Secapătă în toate farmaciile . . .

Banca Națională a României.

Situațiune sumară.

1906		1907	
11 Februarie.		3 Februarie.	10 Februarie.
A c t i v			
106.899 588	75774588 Reser. metal. aur 82011962	116.921.320	116.224.462
1.524.400	31125000 " Trate aur 34212500	1.163.086	1.154.050
58.100.300	Argint și diverse monede	61.321.358	65.572.539
24.805.017	Portofoliu Român și străin.	30.689.665	30.357.072
11.999.924	*Impr. contra efec. publice 8642200	11.999.924	11.999.924
14.983.507	" " " în cont-corent 21714872	15.931.524	15.931.524
2.914.292	Fonduri publice	3.270.121	3.270.121
5.767.996	Efectele fondului de rezervă	5.882.089	5.882.259
600.722	Efect. fond. de amort. imob. și mater.	610.720	610.935
242.574	Imobile	212.150	221.365
86.063.767	Mobilier și Mașini de Imprimerie	88.267.738	88.231.523
—	Cheltuieli de Administrațiune	60.000	60.000
11.736.245	Depozite libere	13.641.977	10.430.692
24.952.417	" " & provizorii	15.914.467	17.439.107
350.590.749	Compturi-curente	366.846.139	367.385.573
—	Compturi de valori	—	—
350.590.749	P a s i v	366.846.139	367.385.573
12.000.000	Capital	12.000.000	12.000.000
21.034.186	Fond de rezervă	22.697.129	22.697.129
3.105.044	Fondul amortis. imob. și material	3.343.012	3.343.012
228.073.660	Bilete de Bancă în circulațiune	240.188.850	240.660.980
314.092	Dobânzi și beneficii diverse	329.410	392.929
86.063.767	Depozite de retras	88.267.738	88.231.523
—	" " & provizorii	60.000	60.000
—	Compturi curente	—	—
350.590.749	Scomptul 5% * Dobânda 5%.	366.846.139	367.385.573

C. H. NEUSTÄDTER. Crema Moligén

este unica și cea mai ideală alifie pentru piele a timpului prezent. Produce în puține oare Teint (pielea feței) delicat, mlădios și fresc. Indispensabil la pielea aspră a mânilor și a feței, piștrum etc. etc.

Absolut nevătmătoare deoarece nu conține substanțe metalice.

Droguerie medicinală

C. H. NEUSTÄDTER,
Brașov, Strada Poștil Nr 15.

Cursul la bursa din Viena.

Din 5 Martie n. 1907.

Renta ung. de sur 4%	113 60
Renta de corone ung. 4%	94 85
Imp. câșt. ter. ung. în aur 3 1/2%	84 15
Imp. câșt. fer. ung. în argint 4%	94 8
Bonuri rurale croate-slavone	96.10
Imp. ung. cu premii	199 —
Loșuri pentru reg. Tisei și Seghedin	149 65
Renta de hârtie austr. 4 2/10	99. 0
Renta de argint austr. 4 2/10	98 95
Renta de aur austr. 4%	117 30
Renta de corone austr. 4%	99 05
Bonuri rurale ungare 3 1/2%	89. —
Loșuri din 1860	153 85
Acții de-ale Băncii ung. de credit	1770 —
Acții de-ale Băncii austr. de credit	805.50

AVIS!

De vânzare Viță de vie foarte frumoasă altoită în vița americană cu rădăcină după cel mai excelent metod, altoire lemnească și anume din muscateler 2000 bucăți, din fetești [leányka] 2800 bucăți, din Risting italian [Welschrisling] 2000 bucăți, din Som [Smiegei] 1000 bucăți și din moi albi 1800 bucăți.

Comandele să se trimită la adresa **GEORGE ȘERBAN**, paroch gr.-cat. în Smig (Somogyom) u. p. Medgyes. (2733,2-3)

Acții de-ale Băncii austro-ung.	679.—
Napoleoniori.	19 10
Mărci imperiale germane	117 60
London vista	241 20
Paris vista.	95.42 1/2
Note italiene.	45.40

Cursul pietei Brașov

Din 6 Martie n. 1907

Banconote rom. Cmp.	18.92	Vënd.	18 96
Argint român	18.00	"	18.84
Napoleoniori.	18.94	"	19 —
Galbeni	11.20	"	11.45
Mărci germane	117.20	"	117 3
Lire turcesci	21.50	"	21.6
Scris. fonc. Albine 5%	101.—	"	102
Ruble Rusesci	2.63	"	

FISCHER & COMP. NAGYENYED Ungaria.

100 JUG CAT.

Cei mai frumoși pomi roditori.

80.000 arbori fructiferi.
1 milion plante pentru gard viu.
1 milion sujele (pădureți).
Arbori de prună-nade țușe decorative
roze poame cu boabe etc.

Cei mai buni altoi de vite.

1/2 milion altoi de vite
Vite europene și americane
ce și fără rădăcină.
Cataloage și instrucțiuni
cultivare gratis

ȘCOALELE DE POMI ȘI VITE DE VIIE IMPREUNATE FISCHER & COMP. ȘI M. AMBRUSI.

La expozițiile igienice din Cairo în anul 1896 și în Londra în anul 1896 a fost premiat

SPIRITUL REUMA a lui Vidder

cu diploma de onoare și cu medale de aur. Probat de capacități medicale și întrebuințat cu succes în spitale

SPIRITUL-REUMA și FLUID de PUTERE,

are efect sigur la toate părțile corpului și anume: contra reumatismului dureri de nervi, șoldină, ischiaș, asthmă ș. a. În multe cazuri efectul este atât de mare, că după o fricțiune încetează durerile.

Dureri de dinți și cap vindecă în 5 minute

Prețul unei sticle cu instrucție 1 coroană, sticle mai mari cu 2 cor. 40 bani.

Depou principal în Budapesta: la farmacia d-lui **Josif Török** Kiraly-utoza nr. 12 și Andrássy körút nr. 26, și la d-l Dr. **A. Egger**, Váci körút 17. asemenea în toate farmaciile din provincie, precum și la proprietarul

WIDDER GYULA

farmacist în Sátoralya-Ujhely. Comandele din provincie se efectuează prompt.

Depou în Brașov: la **Victor Roth** farmacia la Ursu, Alexina Jekellus, Franz Kelemeo, Friedrich Steaner, Ed. Kugler. 20,2719.

Pilule purgative zaharisite ale lui Philipp Neustein.

(Pilule Elisabeth a lui Neustein.)

Sunt a se prefera preparatelor similare în toată provincia. Aceste pilule nu conțin substanțe stricătioase. Se folosesc cu cel mai mare efect la boala de pântec ușor purgative, curată sângele. Foarte folositoare și nevătmătoare la

Constipații, care este cauza multor boale. Zaharisite le iau bucuros și copiii.

O cutie cu 15 Pilule costă numai 30 b. 1 Sul cu 5 cutii care conțin 120 Pilule costă numai 2 cor. La trimiterea prețului de 2 cor. se expediază 1 Sul franco.

Atențiune! A se feri de imitații. Să se ceară Pilule purgative ale lui Philipp Neustein. Verificabile numai când cutia este provăzută cu instrucție și cu marca protocolată de scut, cu tipar roșu și negru Sf Leopold și subscrierea „Philipp Neustein farmacie”. Invățătoarele scutite de tribunalul comercial sunt subsemnate cu firma noastră

Farmacia **Philipp Neustein** la „Sf. Leopold”, WIEN I Plankengasse 6. Se capătă în toate farmaciile. (2325,7-10.)

Cognac

CZUBA-DUROZIER & Cie.

DISTILLERIE FRANÇAISE. PROMONTOR.

Se capătă pretașindencia.

Representanța generală **Ruda & Blechmann** Budapest.

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brașov, Têrgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provădut cu cele mai bune mijloce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a pute eșecuta orice comande cu promptitudine și acurateță, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE IN AUR, ARGINT ȘI COLORI.	REGISTRE și IMPRIMATE pentru toate speciile de serviciuri.
CĂRȚI DE ȘCIINȚĂ, LITERATURĂ ȘI DIDACTICE	BILANȚURÎ
STATUTE.	Compturi, Adrese, Circulare, Scrisori.
FOI PERIODICE.	Couverts, în toată mărimea.
BILETE DE VISITĂ DIVERSE FORMATE.	TARIFE COMERCIALE, INDUSTRIALE, de HOTELURI și RESTAURANTE.
PROGRAME ELEGANTE.	PREȚURI-CURENTE ȘI DIVERSE
BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI.	BILETE DE INMORMENTARI.
ANUNȚURÎ.	

Comandele eventuale se primesc în biuroul tipografiei, Brașov Têrgul Inului Nr. 30, în etagiul, îndêrpt în curte. — Prețurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.